

Список використаних джерел

1. Конституція України [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1996. – № 30. – с. 141. (зі змінами від 02.06.2016) – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Територіальна громада як базова ланка адміністративно-територіального устрою України: проблеми та перспективи реформування. Аналітична доповідь. / [Павлюк А. П., Олійник Д.І, Баталов О.А. та ін.]; під ред. Павлюк А.П.– К.: НІСД, 2016. – 61 с.– Режим доступу:http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/AD-Teritor_alna-gromada-103fe.pdf
3. Молодожен Ю.Б. Поняття і сутність територіальної громади в системі місцевого самоврядування України / Ю.Б. Молодожен // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету. – 2006. – № 2. – С. 347-352. – Режим доступу: <http://www.univer.km.ua/visnyk/1100.pdf>.
4. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р / Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80>.
5. Чому громади об'єднуються? [Електронний ресурс]– Режим доступу: <https://decentralization.gov.ua/gromadas>
6. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 13, ст.91 зі змінами від 03.04.2018, [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19>

*Карнюк Сергій Васильович,
аспірант кафедри публічного адміністрування,
ПраТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»*

ДО ПИТАННЯ ПРО ПУБЛІЧНИЙ ХАРАКТЕР ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЯК ВАЖЛИВІШОЇ ЗАСАДИ ЇЇ ДІЄЗДАТНОСТІ

Феномен «публічність державної служби» слід найкраще пояснювати виходячи із сутності державної влади, як влади публічної. За визначенням відомого російського політолога В. Халіпова «Публічна влада (publicpower, від лат. Publicis - громадський) – влада (в присутності публіки, відкрита народу і його судженням, громадська за характером, не приватна, що залучає до управління широкі кола населення» [7, с.322]. Українські дослідники О. Амосов і Н. Гавкалова вважають, що публічна влада – це можливість

особи, соціальної групи, інституту, організації проводити свою волю через певні засоби [1, с.20]. В даному випадку суб'єктом такої волі є держава і проводить вона свою волю через державне управління.

Варто звернути увагу на те, що поряд з поняттям «публічна влада» існує декілька суміжних понять, зокрема «публічне адміністрування». По великому рахунку – це максимальна відкритість в реалізації державної політики. Тобто, якщо державна політика здійснюється шляхом публічної діяльності, то така діяльність і є публічним адмініструванням» [4, с. 605]. Серед невеликої кількості дослідників проблем публічного управління виділимо імена: а) в Україні – О. Антонової, В. Бакуменка, В. Князева, М. Лагунової, Н. Нижник, В. Ребкала, Ю. Сурміна, В. Тертички; за кордоном – В. Ардова, Г. Атаманчука, К. Боумена, Т. Веблена, У. Гамільтона, М. Девана, Дж. Іванцевича, А. Кемпінські, Д. Кендрик, Т. Коно, К. Кунця, Р. Марра, М. Мескона, Д. Норта, А. Рибаківа, Ю. Савко, Ю. Шмідта та ін. Зазначимо, однак, що нині ще суттєво бракує достатньо чіткого теоретичного обґрунтування феномену «публічне управління» а, затим, є потреба детальніше опрацювати не лише суть (зміст) але й можливі оптимальні моделі практичної реалізації. Публічність державної служби – одне з центральних понять і робочих категорій, без якого в умовах демократизації державної служби в цілому така служба неможлива і мало результативна. Тут присутнє таке, певною мірою просте спрощення, коли публічність елементарно асоціюється із гласністю. Дійсно ряд дослідників небезпідставно стверджують, що публічність і гласність майже співпадають, зливаються, коли гласність, на думку, зокрема, С. Федорова, як деякий інструмент реалізації публічності [6, с. 964-968].

Друге. «Публічність», як більш широке поняття, ніж «гласність» – це безпосередній інструмент тісного поєднання державної влади і громадянського суспільства. Без такого поєднання державна влада навряд чи зможе себе зреалізувати, та і сподіватися громадянам на рівень свідомої підтримки державної влади досить важко.

Достатньо оптимальне визначення феномену «публічність» саме у державній службі тим і ускладнюється, що таку публічність досить часто розглядають саме у контексті сфери народногосподарської діяльності. Так, якщо йдеться про публічність у сфері соціально-економічної, господарської (підприємницької) діяльності, то йдеться про доступність громадян до реального знання щодо діяльності підприємницьких структур (відкритість ведення бізнесу) [2, с. 275].

За вище викладеної ситуації (різного «прочитання» терміну «публічність»), вважаємо найдоцільніше розглядати в контексті термін «публічне управління». Відомо, що вперше такий термін ввів у науковий обіг відомий англійський дослідник Д. Кілінг, який під ним розумів

«пошук найкращих способів використання ресурсів задля досягнення пріоритетних цілей держави» [4, с. 605].

Підтвердження такого визначення знаходимо і в ряді документів нормативного характеру державницького рівня, що були прийняті в сучасній Україні. Так у статті 45 нової редакції Закону України «Про державну службу» (2015 р.) публічність державної служби закріплена такими обов'язковими умовами її практичного функціонування як : публічні звіти керівників органів виконавчої влади перед громадськістю про діяльність конкретного державного органу; інформація про діяльність державних органів у ЗМІ, зокрема, на веб-сайтах окремих органів виконавчої влади.

Принцип публічності державної служби певною мірою проводиться і у деяких Указах Президента України, зокрема в Указі «Про стратегію державної кадрової політики на 2012-2020 рр.» та ін. [5]. Разом з тим доречними є також пропозиції стосовного того, щоб прийняти спеціальний Кодекс про публічну службу в Україні. Тут доречним є зауваження О.Амосова і Н. Гавкалової в тому плані, що і для того, щоб відбулася трансляція державного управління в публічне, необхідно виконати кілька умов. Насамперед це стосується формування інституційного забезпечення управління у суспільстві [1].

Є немало підстав погодитися з думкою О.Амосова та Н. Гавкалової у тому плані, що «для того щоб відбулася трансформація державного управління в публічне, необхідно виконати кілька умов. Насамперед це стосується формування інституційного забезпечення управління у суспільстві, в якому фактично одночасно існує кілька моделей взаємодії та соціальних сегментів: солідаристичне суспільство, консорції, конвіксії та правова соціальна держава [1, с.17].

Публічність державної служби – одне не тільки з центральних, але й робочих категорій, без якого в умовах демократизації державної служби в цілому така служба неможлива і мало результативна. Тут присутнє таке, певною мірою спрощення, коли публічність елементарно асоціюється із гласністю. Дійсно, ряд дослідників небезпідставно стверджують, що публічність і гласність майже співпадають, зливаються, коли гласність, на думку зокрема С.Федорова, – як деякий інструмент реалізації публічності [6, с.964-968].

Доречно вказати і на те, що за визначенням української дослідниці О. Антонової в Україні нині є потреба суттєвої зміни ідеології управління кадровим та людським потенціалом у сфері державної служби взагалі. Провідною ідеєю кадрової політики в державному та муніципальному управління, – вважає вона, – «слід вважати забезпечення професійними кадрами, спроможними об'єднати зусилля державних і недержавних органів, установ, закладів, громадських організацій, спрямувати їх на

формування соціогуманітарного простору, що відповідає стандартам та уявленням громадян про гідне життя та добробут населення в цілому [3, с.194].

Загальний висновок полягає у тому, що: а) публічний характер державної служби є закономірним її атрибутом і ознакою; б) до такої публічної діяльності державні службовці мають спеціально бути підготовленими; в) від рівня і стану публічності визначальним чином залежить уся практична реалізація державної політики у демократичному суспільстві.

Список використаних джерел

1. Амосов О.Ю., Гавкалова Н.Л. Симбіоз інституційних засад архітектоніки публічного управління / публічне управління/ О.Ю. Амосов, Н.Л. Гавкалова. – 2(3) – червень 2016, - с. 16-22

2. Андреев В.М. Теоретико-методологічні засади селекції кадрів публічної служби України. Автор. дис. канд. наук з держ. управління: спеціальність 25:00.П – теорія та історія державного управління. – К., 2018. - 19 с.

3. Антонова О.В. Стратегічна компетентність державних службовців: монографія / О.В. Антонова. – Дніпро, ДРІДУ НАДУ, 2017. – 332 с.

4. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад.: Ю.П. сурмі, В.Д. Бакуменко, А.М. Міхненко та ін.; за ред.. Ю.В.Ковбасюка, В.П. Трощинського, Ю.П. Сурміна. – К.: НАДУ, 2010. – 820 с.

5. Указ Президента України «Про стратегію державної кадрової політики на 2012-2020 роки від 1 лют. 2012 р. № 45/2012 [електронний ресурс]. – режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/45/2012

6. Федоров С.Є. Принципи гласності у державному фінансовому контролі: межі трансформації / С.Є. Федоров// Форум права – 2012. - № 4, - с.963

7. Халипов В.Ф. Власть: Кратологический словарь / В.Ф. Халипов. – М.: Республика, 1997. – 431 с.